

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianța 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÉTEL

30 punct

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Tóth Árpád: Szédület

Hogy is volt csak? A fáradt, bús öt érzék,
Öt halk rabszolgám, ernyedten pihent,
A színek selymét és a hangok ércét
Elejtették. Sötét volt. Tiszta csend.

Homályosan, mint félálom lidércét,
Még sejtettem a süllyedő jelent,
Egy kósza inger jött, de már nem érzék,
Felfogták még, s nem tudták, mit jelent.

Egy csöndes park előtt zsibbadtan álltam:
Szelíd csoportban tündérképre váltan
Leányok néztek rám – vagy rózsatők?

Úgy éreztem, az ég vállamra reszket,
S körültem csöndesen táncolni kezdtek
Nőszagu rózsák s rózsaszagu nők.

a. a cím és szöveg kapcsolata	5 pont
b. a vershelyzet és versbeszéd sajátosságai	5 pont
c. az impresszionista stílus sajátosságai	5 pont
d. a vers hangulata	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, amelynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

II. TÉTEL

30 pont

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A kutyatejféléknek (Euphorbia) mintegy 2000 faja ismert világszerte. Magyarországon mindössze két tucat fajuk fordul elő, közöttük akadnak szántóföldi gyomok és lápréti ritkaságok egyaránt, melyek általában alacsony termetűek, csak két fajuk magassága haladja meg az egy métert.

A levél nélküli, szúrós kutyatejeket gyakran összekeverik a kaktuszokkal. A kutyatejeket megsértve tejszerű, ragadós váladék folyik belőlük, kaktuszok esetében ilyen nem tapasztalunk. Ez a fehér váladék rendszerint – így az óriás kutyatejé is – erősen mérgező. Afrikában hagyományosan többfelé készítenek mérget belőle, ezt kenik a nyilak végére. Szembe kerülve akár vakságot is okozhat. Mindezek ellenére sokfelé alkalmazzák a gyógyászatban is. Fája egyszerre könnyű és tartós, ezért tetőszerkezeteket, asztalokat, ajtókat készítenek belőle. Virágai sok nektárt termelnek, de a belőle készült méz a szájból égési sérüléshez hasonló tüneteket okozhat. Az óriás kutyatejet gyakran ültetik élő kerítésnek: sűrű, több méter magas falat alkotva a háziállatok és az emberek előtt is akadályt jelent.

(<http://www.eletestudomany.hu>)

- a. Állapítsa meg a szöveg kommunikációs funkcióját! Válaszát indokolja! **5 pont**
- b. Emeljen ki a szövegből 3 olyan szót, amelyek helyesírásában a hagyományos írásmód elve, illetve 3 olyan szót, amelyek helyesírásában a szóelemzés elve érvényesül! **6 pont**
- c. Adjon találó címet annak a könyvnek vagy folyóiratnak, amelyben ez a szöveg megjelenhetne! **4 pont**
- d. Érveljen 10–15 mondatban a gyógynövények hasznossága mellett! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

III. TÉTEL **30 pont**

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: **A ballada műfaji sajátosságai** (pl. Arany János: *Ágnes asszony*, Szondi két apródja, V. László – vagy más olvasott ballada)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a választott ballada epikus elemei (pl. elbeszélő, történet, szereplők, térszerkezet, időszerkezet) **5 pont**
- b. a választott ballada szerkezeti sajátosságai (pl. egyszólamúság, többszólamúság, linearitás / előrehaladás, ciklikusság / körkörösség) **5 pont**
- c. a „balladai homály” megteremtésének eszközei (pl. megszakítottság, kihagyás, elhallgatás, nézőpontváltás) **5 pont**
- d. a szereplők megteremtésének eljárásai (pl. elbeszélői jellemzés, névadás, beszéd, cselekedtetés, más szereplők általi jellemzés) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, amelynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.